

Arbejdsmarkedet under & efter krisen

Arbejdsløsheden er undervurderet - VKO strammer for tidligt

Arbejdsløsheden er iflg. dagens AKU-stikprøve fra Danmarks Statistik næsten uændret fra 4. kvartal 2009 til 1. kvartal 2010. Det er en glædelig nyhed, men også overraskende set i lyset af, at væksten fortsat ligger under normalvækst (0,4-0,5 pct. i kvartalet). Siden 2. kvartal 2008, hvor ledigheden ramte bunden, er ledigheden steget med 100.000, når man fraregner de studerende. Dermed er arbejdsløshedsstigningen undervurderet med 30.000 personer.

af Arbejdsmarkedsøkonom **Erik Bjørsted**

26. maj 2010

Analysens hovedkonklusioner

- Arbejdsløshedsstigningen er, når man ser bort fra de studerende, undervurderet med 30.000 personer.
- Væksten i 3. og 4. kvartal 2009 var under normalvækst (0,4-0,5 pct.), hvorfor det er svært at forestille sig, at en egentlig vending på arbejdsmarkedet er i gang. AE forventer fortsat stigende ledighed, men i et langt mindre omfang end tidligere.
- VKO's spareplan, som strammer finanspolitikken allerede til næste år, er risikabel, fordi opsvinget er svagt og skrøbeligt.

Kontakt

Arbejdsmarkedsøkonom

Erik Bjørsted

Tlf. 33 55 77 15

Mobil 27 68 79 50

eb@ae.dk

Kommunikationschef

Janus Breck

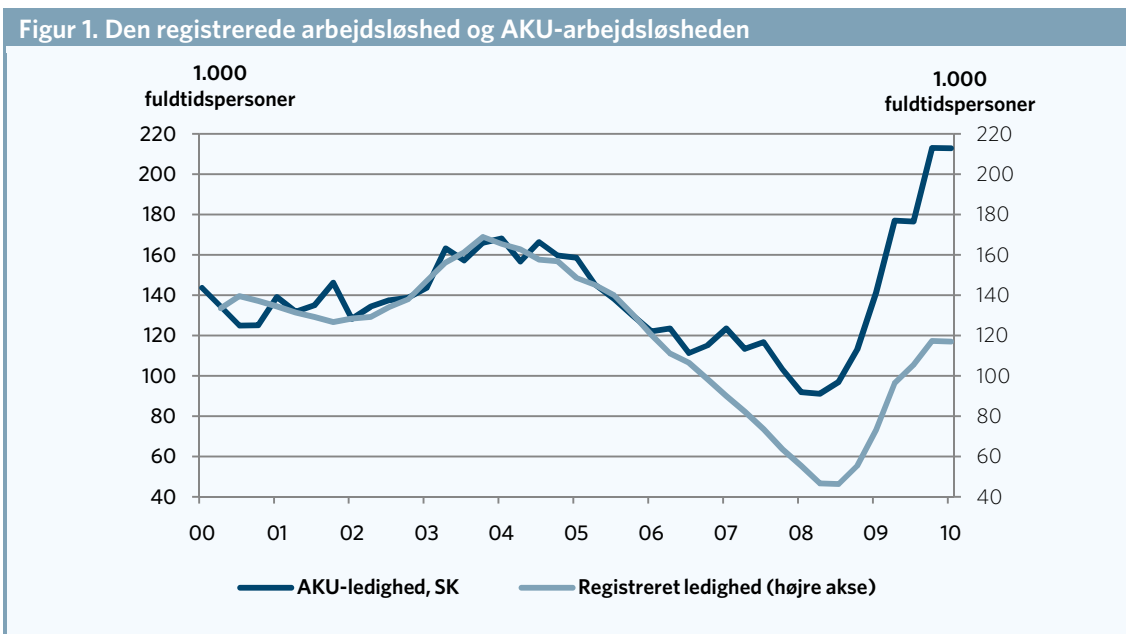
Tlf. 33 55 77 25

Mobil 40 61 34 38

jb@ae.dk

Arbejdsløshedsstigningen er undervurderet med 30.000

AKU-stikprøven fra Danmarks Statistik viser, at arbejdsløsheden er steget med 122.000, siden arbejdsløsheden ramte bunden i 2. kvartal 2008. Den officielle arbejdsløshedsstatistik tilsiger kun en stigning på ca. 70.000 siden 2. kvartal 2008, hvorfor niveauet og stigningen i den registrerede arbejdsløshed er kraftigt undervurderet.

Anm.: Data er sæsonkorrigeret.
 Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistik.

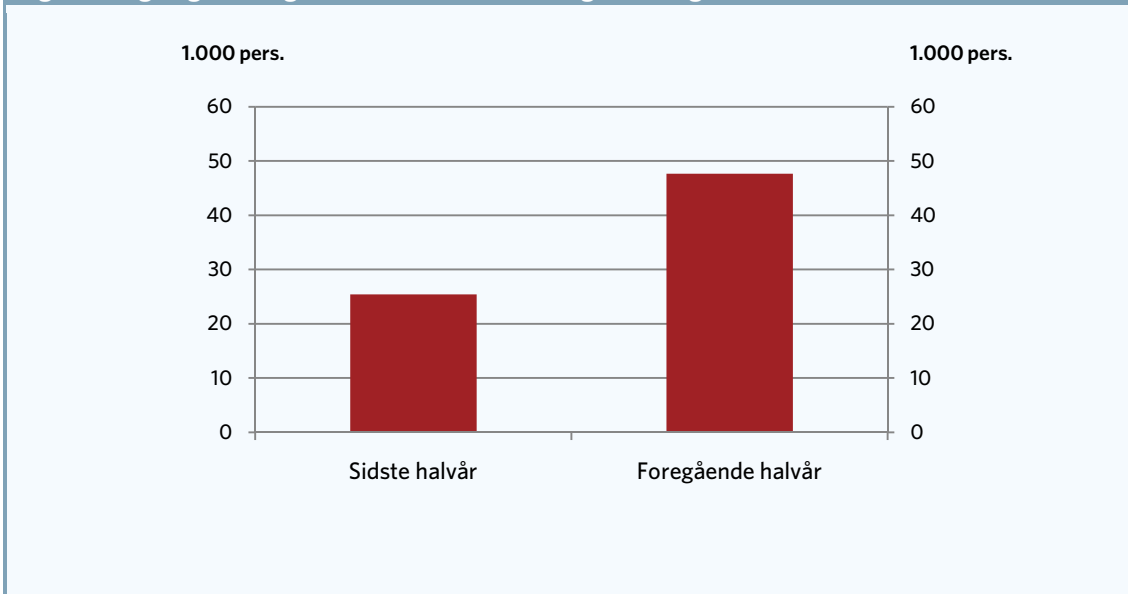
Ser man bort fra de studerende i AKU-statistikken, tyder dagens tal på, at arbejdsløshedsstigningen, siden arbejdsløsheden ramte bunden i 2. kvartal 2008, er undervurderet med 30.000 personer.

Som det fremgår af figuren, fulgte de to opgørelser fint ad frem til 2006, men fra 2006 begyndte de to statistikker at afvige mere og mere. Forklaringen skal sandsynligvis søges i, at mange de seneste år har fravalgt a-kassen, hvorfor de ikke er berettiget til dagpenge i tilfælde af ledighed. I 2007 var der således ½ mio. danskere, som ikke var medlem af en a-kasse. Samtidig kan ca. 370.000 af disse heller ikke få kontanthjælp i tilfælde af arbejdsløshed, fordi deres ægtefælle tjener for meget, eller de har en formue.

Dagens tal viser med al tydelighed, at de mest eksplosive stigninger i arbejdsløsheden nu er overstået. Det sidste halvår er arbejdsløsheden steget med ca. 25.000 mod ca. 48.000 det foregående halvår. Det viser figur 2.

I forhold til det foregående halvår er der altså tale om en halvering i stigningen.

Figur 2. Stigninger i ledigheden det sidste halvår og det foregående halvår

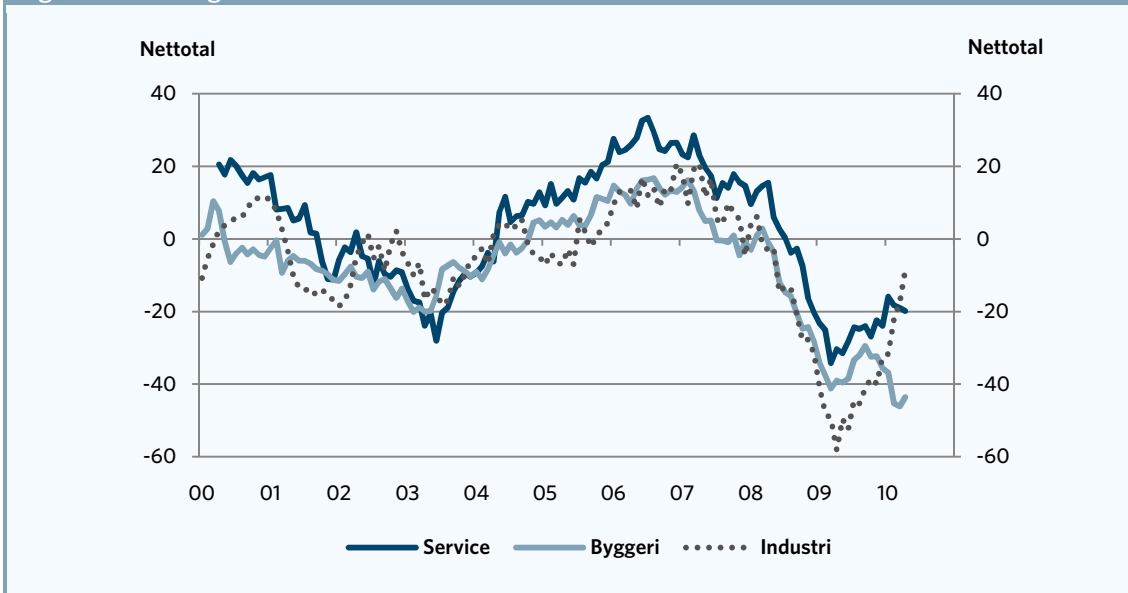

Anm.: Tallene er sæsonkorrigeret og der ses bort fra de studerende.
 Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistik.

VKO strammer tøjlerne for hurtigt

Ser man på beskæftigelsesindikatorerne fra Danmarks Statistik, og ser man udelukkende på den faktiske udvikling de seneste tre måneder, peger indikatorerne på fortsat nedgang i alle tre hovedbrancher. Det viser figur 3.

Figur 3. Beskæftigelsesindikatorer

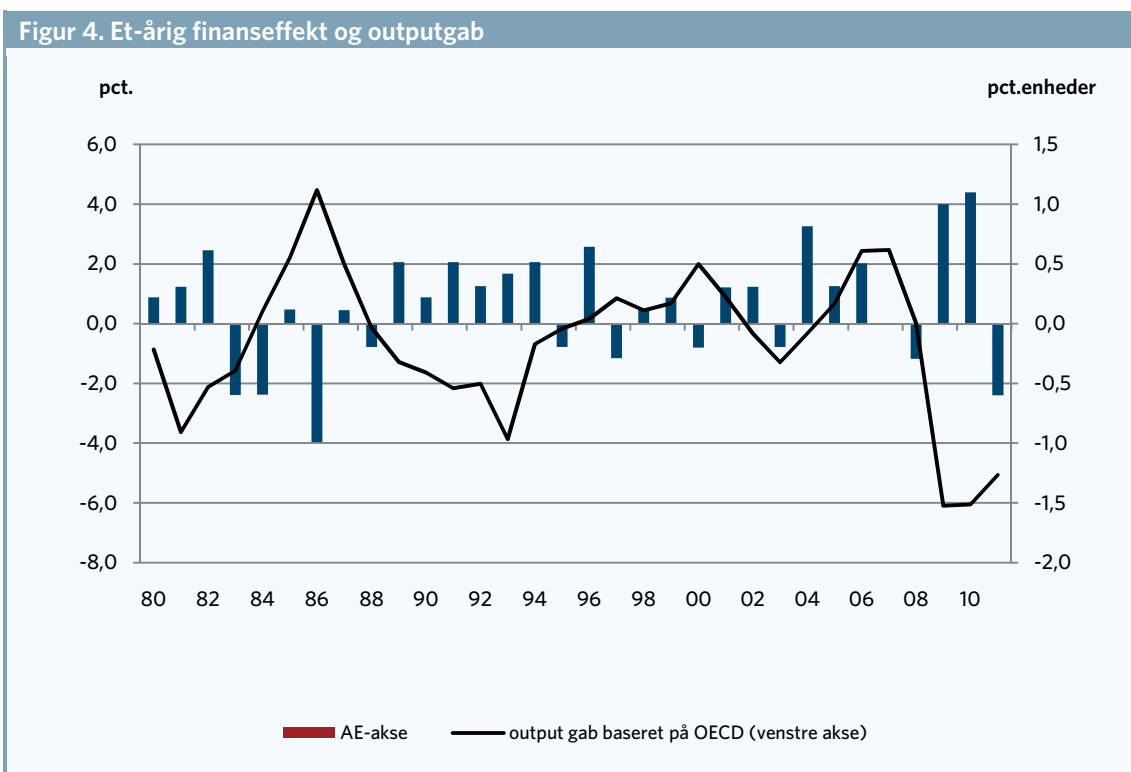
Anm.: Beskæftigelsesindikatoren afspejler virksomhedernes vurdering af udviklingen i måneden og de foregående to måneder.
 Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistik.

Samtidig er antallet af ledige stillinger historisk lavt. Målt i forhold til antallet af registrerede arbejdsløse er der 7 arbejdsløse pr. ledig stilling – i 2008 var forholdet 1:1. Ser man på de bruttoledige, altså de registrerede arbejdsløse inkl. de aktiverede, er der hele 9 arbejdsløse for hver ledig stilling. Det siger noget om, hvor tilsandet arbejdsmarkedet fortsat er. Endelig er væksten fortsat meget sløj. Vi ligger

ikke på normalvækst endnu, hvilket også taler for, at vendingen på arbejdsmarkedet trækker lidt ud endnu.

Derfor mener AE også, at finanspolitikken strammes for tidligt. VKO's spareplan er hård kost for væksten og arbejdsmarkedet.

Figur 4 viser den et-årige finanseffekt af finanspolitikken. Som det fremgår, er den et-årige finanseffekt af finanspolitikken i 2011 -0,6. Det betyder, at finanspolitikken trækker BNP ned med 0,6 pct. i 2011. Det er den største finanspolitiske stramning siden Kartoffelkuren i 1986. Det sker endda i en tid, hvor outputgabets er meget negativt. Det vil sige, at virksomhederne har masser af ledig kapacitet til at efterkomme en øget efterspørgsel, uden at de behøver investere i flere maskiner eller behøver ansætte flere medarbejdere.

Kilde: AE på baggrund af Finansministeriet og OECD.

Nulvæksten i det offentlige forbrug koster alene knap 16.000 private arbejdspladser i 2013. Det understreger, at VKO's spareinitiativer kan kvæle det meget skrøbelige opsving, især hvis forbrugerne bliver mere forsigtige med udsigt til hestekuren.

AE anbefaler derfor, at man venter med at stramme finanspolitikken til 2012 og fraråder nulvækst i det offentlige forbrug. Der er et begrundet håb for, at arbejdsmarkedet vender i 2011, hvilket vil hjælpe Danmark med at komme under konvergenzkriteriet igen i 2012.